

SERWIS INFORMACJI PRAWNEJ *e-informator*

Nr 11

[data publikacji: 8 lutego 2019 roku]

W ramach Serwisu przedstawione zostały zmiany w prawie, które wejdą w życie w następującym okresie:

07.02.2019 – 22.02.2019	w przypadku przepisów prawa powszechnie obowiązującego
25.01.2019 – 08.02.2019	w przypadku zarządzeń* Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia

* zarządzenia ujęte w Serwisie nie są informacją o wszystkich zarządzeniach wydanych przez Prezesa NFZ we wskazanym okresie – zostały one dla Państwa wyselekcjonowane i dotyczą indywidualnej działalności prowadzonej przez Lekarzy Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, w związku z powyższym nie zostały w Serwisie uwzględnione zarządzenia m.in. dotyczące działalności leczniczej wykonywanej przez szpitale.

Przedstawione informacje dotyczą zmian w prawie, mających znaczenie przede wszystkim dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą w formie indywidualnych lub grupowych praktyk lekarskich, a także podmiotów leczniczych realizujących ambulatoryjne świadczenia opieki zdrowotnej, oraz lekarzy zatrudnionych w podmiotach leczniczych. W Serwisie nie są uwzględniane zmiany związane z zasadami prowadzenia działalności leczniczej w zakresie leczenia szpitalnego.

Wyjaśnienie dotyczące używanych w Serwisie oznaczeń kolorystycznych:

- informacje istotne

- informacje szczególnie istotne

- dawna treść przepisu

- nowa treść przepisu lub przepis dodany

SPIS TREŚCI

1. ZMIANY W PRZEPISACH:.....	3
Zmiana ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw	3
Zmiana rozporządzenia w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia	10
2. NOWE AKTY PRAWNE:	12
3. TERMINARZ LEKARZA:	14

1. ZMIANY W PRZEPISACH:

1. Zmiany w przepisach prawa powszechnie obowiązującego:

Zmiana ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw

W dniu 25 stycznia 2019 r. ogłoszona została ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 150) – zwana dalej *ustawą zmieniającą*.

Zgodnie z § 4, **wchodzi ona w życie** po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, a więc w **9 lutego 2019 r.**

Analizowany akt prawny wprowadza zmiany w trzech, następujących ustawach:

- w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 617 ze zm.) – zwanej dalej *u.z.l.*,
- w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1318 ze zm.) – zwanej dalej *u.p.p.*, oraz
- w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 ze zm.) – zwanej dalej *k.p.k.*

Zmiany te dotyczą w przeważającej mierze kwestii związanych z obowiązywaniem tajemnicy lekarskiej (a także innych osób wykonujących zawody medyczne), w zakresie jej ujawniania za zgodą osób bliskich dla pacjenta po jego śmierci, a także udostępnienia w tej sytuacji dokumentacji medycznej pacjenta.

Przechodząc do szerszej analizy ustawy zmieniającej, wskazać należy, że wprowadza ona zmiany w następującym zakresie:

1) Obowiązywania tajemnicy spoczywającej na osobach wykonujących zawód medyczny, po śmierci pacjenta.

Ustawodawca wprowadził możliwość wyrażenia przez pacjenta sprzeciwu wobec ujawnienia informacji objętych tą tajemnicą po jego śmierci, na wypadek gdyby osoba bliska po śmierci pacjenta wyraziła zgodę na jej ujawnienie. Zmianie uległa treść art. 40 ust. 3a u.z.l.:

Zwolnienia z tajemnicy lekarskiej, o którym mowa w ust. 3¹¹, nie stosuje się, jeśli ujawnieniu tajemnicy sprzeciwi się inna osoba bliska w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2²¹ ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta lub sprzeciwił się temu, zgodnie z art. 14 ust. 4 tej ustawy, pacjent za życia, z zastrzeżeniem ust. 3b i 3c. Sprzeciw dołącza się do dokumentacji medycznej pacjenta.

Ustawodawca zastrzegł zatem dodatkowo, że przedmiotowy sprzeciw pacjenta, należy dołączyć do jego dokumentacji medycznej.

2) Wprowadzenia sądowego trybu rozstrzygnięcia sporów pomiędzy osobami bliskimi, o ujawnienie tajemnicy spoczywającej na osobach wykonujących zawód medyczny, dotyczącej zmarłego pacjenta, lub o zakres jej ujawnienia.

Ustawodawca powyższe rozwiązanie zawarł w art. 40 ust. 3b u.z.l.:

W przypadku sporu między osobami bliskimi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta o ujawnienie tajemnicy lub o zakres jej ujawnienia, zgodę na ujawnienie tajemnicy wyraża sąd, o którym mowa w art. 628 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.), w postępowaniu nieprocesowym na wniosek osoby bliskiej lub lekarza. Lekarz może wystąpić z wnioskiem do sądu także w przypadku uzasadnionych wątpliwości, czy osoba występująca o ujawnienie tajemnicy lub sprzeciwiająca się jej ujawnieniu jest osobą bliską. Sąd, wyrażając zgodę na ujawnienie tajemnicy, może określić zakres jej ujawnienia, o którym mowa w ust. 2a.

Obowiązujące dotychczas rozwiązanie, pozwalające na wyrażenie sprzeciwu przez osobę bliską wobec ujawnienia tajemnicy przez lekarza na rzecz innej osoby bliskiej zmarłego pacjenta, eliminowało *de facto* możliwość ujawnienia tej tajemnicy na rzecz osoby bliskiej, która z prośbą taką wystąpiła. Sąd może również rozstrzygnąć kwestię zakresu ujawnienia tajemnicy. Ustawodawca przewidział tym samym sposób ewentualnego dalszego postępowania w przypadku sporu pomiędzy osobami bliskimi. Zgodę może wówczas wyrazić sąd w postępowaniu nieprocesowym, zainicjowanym na wniosek osoby bliskiej lub lekarza. Co istotne, lekarz w przypadku uzasadnionych wątpliwości, czy dana osoba (zwracająca się o ujawnienie tajemnicy lub sprzeciwiająca się temu)

¹ Art. 40 ust. 3 u.z.l. stanowi, że: *Lekarz, z zastrzeżeniem sytuacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1-5 [mowa w tym wypadku o sytuacjach, w których lekarz nie jest obowiązany do zachowania tajemnicy lekarskiej – przyp. red. Serwisu], jest związany tajemnicą również po śmierci pacjenta, chyba że zgodę na ujawnienie tajemnicy wyrazi osoba bliska w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Osoba bliska wyrażająca zgodę na ujawnienie tajemnicy może określić zakres jej ujawnienia, o którym mowa w ust. 2a.*

² Przez osobę bliską w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 u.p.p., należy rozumieć (od 9 lutego 2019 r.): *małżonka, krewnego do drugiego stopnia lub powinowatego do drugiego stopnia w linii prostej, przedstawiciela ustawowego, osobę pozostającą we wspólnym pożyciu lub osobę wskazaną przez pacjenta.*

faktycznie jest osobą bliską, również może wystąpić z wnioskiem o rozstrzygnięcie tej kwestii przez sąd.

Regulacja analogiczna do powyższej, zawarta została w dodanym tą samą nowelizacją art. 14 ust. 6 u.p.p., która odnosi się nie tylko do lekarzy, ale do wszystkich osób wykonujących zawód medyczny.

Dodać w tym miejscu należy, że zgodnie z dodanym analizowaną nowelizacją art. 40 ust. 3d u.p.p. (odpowiadającym również dodanemu tą nowelizacją art. 14 ust. 8 u.p.p. – który odnosi się w swej treści do art. 14 ust. 6 albo 7 u.p.p.):

W przypadku wystąpienia do sądu z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3b albo 3c, sąd bada:

- 1) interes uczestników postępowania;*
- 2) rzeczywistą więź osoby bliskiej ze zmarłym pacjentem;*
- 3) wolę zmarłego pacjenta;*
- 4) okoliczności wyrażenia sprzeciwu.*

Tym samym, rozstrzygnięcie sądu zależeć będzie w takich sytuacjach od indywidualnej oceny dokonanej przez sąd z uwzględnieniem ww. kryteriów.

3) Wprowadzenia sądowego trybu wyrażenia zgody na ujawnienie tajemnicy dotyczącej zmarłego pacjenta na wniosek osoby bliskiej, pomimo wyrażenia przez pacjenta sprzeciwu na tę okoliczność za jego życia.

Ustawodawca powyższe rozwiązanie zawarł w związku ze wspomnianym wprowadzeniem możliwości złożenia przez pacjenta sprzeciwu wobec ujawnienia informacji objętych tajemnicą po jego śmierci, na wypadek gdyby osoba bliska po śmierci pacjenta chciała je uzyskać. Odpowiednia regulacja zawarta została w art. 40 ust. 3c u.z.l., zgodnie z którym:

W przypadku gdy pacjent za życia sprzeciwił się ujawnieniu tajemnicy lekarskiej, o której mowa w ust. 3, sąd, o którym mowa w art. 628 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, w postępowaniu nieprocesowym na wniosek osoby bliskiej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, może wyrazić zgodę na ujawnienie tajemnicy i określić zakres jej ujawnienia, jeżeli jest to niezbędne:

- 1) w celu dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia, z tytułu śmierci pacjenta;*
- 2) dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej.*

Przedstawiony powyżej tryb sądowy jest analogiczny do trybu wynikającego z art. 40 ust. 3b u.z.l., z tą różnicą, iż wniosek złożyć może sama osoba bliska, której zależy na ujawnieniu tajemnicy. Ustawodawca możliwość powyższą ograniczył jednak wymogiem, aby ujawnienie tajemnicy było

w takiej sytuacji niezbędne dla dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia z tytułu śmierci pacjenta, albo dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej.

4) Rozszerzenia katalogu osób bliskich w rozumieniu ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Rozszerzenie katalogu osób bliskich, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 u.p.p., polega na doprecyzowaniu, że w przypadku krewnych pacjenta, są to osoby do drugiego stopnia, bez dookreślania linii pokrewieństwa (bocznej lub prostej).

Przepis powyższy po zmianie brzmi w sposób następujący:

1. *Użyte w ustawie określenia oznaczają: (...)*

2) *osoba bliska - małżonka, krewnego do drugiego stopnia lub powinowatego do drugiego stopnia w linii prostej, przedstawiciela ustawowego, osobę pozostającą we wspólnym pożyciu lub osobę wskazaną przez pacjenta;*

Dotychczasowa definicja przewidywała, że w przypadku krewnych są to osoby do drugiego stopnia w linii prostej. Tym samym, ustawodawca wprowadził możliwość uznania za osoby bliskie pacjenta, także jego rodzeństwo (oprócz dotychczas uznawanych rodziców i dziadków oraz dzieci i wnucząt).

5) Możliwości określenia przez pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego, zakresu ujawnienia tajemnicy za ich zgodą, a także doprecyzowania, iż ujawnienie tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w sytuacjach o których mowa w art. 14 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie.

Powyższe wynika z dodania do ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta art. 14 ust. 2b, zgodnie z którym:

W sytuacjach, o których mowa w ust. 2³, ujawnienie tajemnicy może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie. W sytuacji, o której mowa w ust. 2 pkt 3, zakres ujawnienia tajemnicy może określić pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy.

W przypadku gdy tajemnica ujawniana jest na skutek zgody pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego, osoby te mogą określić zakres jej ujawnienia.

³ Z art. 14 ust. 2 u.p.p. wynika, że prawo pacjenta do zachowania w tajemnicy informacji z nim związanych (w szczególności z jego stanem zdrowia), nie znajduje zastosowania w następujących sytuacjach: 1) *gdy tak stanowią przepisy odrębnych ustaw;* 2) *gdy zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób;* 3) *gdy pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy;* 4) *gdy zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń.*

6) Wprowadzenia rozwiązania, polegającego na możliwości określenia przez osoby bliskie dla pacjenta, zakresu ujawnienia dotyczącej go tajemnicy, po jego śmierci.

Zmiana ta wynika z kolei z nowelizacji art. 14 ust. 3 u.p.p., który stanowi odtąd, że:

*Osoby wykonujące zawód medyczny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3 i ust. 2a⁴, są związane tajemnicą również po śmierci pacjenta, chyba że zgodę na ujawnienie tajemnicy wyrazi osoba bliska. **Osoba bliska wyrażająca zgodę na ujawnienie tajemnicy może określić zakres jej ujawnienia, o którym mowa w ust. 2b.***

Jednocześnie dodać w tym miejscu należy, że zmianie uległo także brzmienie art. 14 ust. 4 u.p.p., który odpowiada regulacji wynikającej ze wspomnianej wyżej (w punkcie 1) zmiany ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, polegającej na dodaniu art. 40 ust. 3a. Artykuł 14 ust. 4 u.p.p. stanowi tym samym obecnie, iż:

*Zwolnienia z tajemnicy, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się, jeśli ujawnieniu tajemnicy sprzeciwi się inna osoba bliska **lub sprzeciwił się temu pacjent za życia, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7. Sprzeciw dołącza się do dokumentacji medycznej pacjenta.***

W ścisłym związku z powyższymi regulacjami pozostaje nowe uprawnienie pacjenta (z którym immanentnie związany jest obowiązek osoby wykonującej zawód medyczny), do uzyskania informacji o skutkach złożenia sprzeciwu, co wynika z dodanego nowelizacją art. 14 ust. 5 u.p.p., który stanowi, że:

Przed wyrażeniem sprzeciwu, o którym mowa w ust. 4, pacjent ma prawo do uzyskania informacji o skutkach złożenia sprzeciwu.

Wyjaśnić zatem należy, że skutki te polegać będą na braku możliwości ujawnienia po śmierci pacjenta informacji go dotyczących (które objęte są tajemnicą), na rzecz osoby bliskiej, która co do zasady (przy braku tego sprzeciwu lub sprzeciwu innej osoby bliskiej), może je wówczas uzyskać. Jednocześnie pacjentowi należy również wskazać, że jego sprzeciw nie ma charakteru bezwzględного, gdyż osoba bliska może wystąpić w takiej sytuacji do sądu z wnioskiem o wyrażenie zgody na ujawnienie tajemnicy pomimo sprzeciwu pacjenta, w sytuacji gdy będzie to dla osoby bliskiej niezbędne w celu dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia, z tytułu śmierci pacjenta, bądź też dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej. Sąd może wówczas wyrazić zgodę na ujawnienie tajemnicy oraz określić jej zakres.

⁴ Zgodnie z art. 14 ust. 2a u.p.p.: *Przepisu ust. 1 nie stosuje się także do postępowania przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych, o której mowa w art. 67e ust. 1.*

7) Wprowadzenia możliwości udostępnienia dokumentacji medycznej pacjenta po jego śmierci osobie bliskiej w rozumieniu ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, z wyjątkiem sytuacji, gdy sprzeciwi się temu inna osoba bliska, lub sprzeciwił się temu pacjent za życia.

Powyższe rozwiązanie, analogiczne do rozwiązania dotyczącego ujawnienia tajemnicy lekarskiej, znalazło odzwierciedlenie w znowelizowanej treści art. 26 ust. 2 u.p.p., który stanowi odtąd, że:

Po śmierci pacjenta dokumentacja medyczna jest udostępniana osobie upoważnionej przez pacjenta za życia lub osobie, która w chwili zgonu pacjenta była jego przedstawicielem ustawowym. Dokumentacja medyczna jest udostępniana także osobie bliskiej, chyba że udostępnieniu sprzeciwi się inna osoba bliska lub sprzeciwił się temu pacjent za życia, z zastrzeżeniem ust. 2a i 2b.

8) Wprowadzenia sądowego trybu rozstrzygnięcia sporu pomiędzy osobami bliskimi, o udostępnienie dokumentacji medycznej dotyczącej zmarłego pacjenta.

Podobnie jak w przypadku kwestii sądowego rozstrzygnięcia sporu pomiędzy osobami bliskimi, o ujawnienie tajemnicy lekarskiej po śmierci pacjenta, ustawodawca przewidział analogiczny tryb dla sporów pomiędzy tymi osobami, o udostępnienie dokumentacji medycznej zmarłego pacjenta, co zostało wyrażone w art. 26 ust. 2a u.p.p., zgodnie z którym:

W przypadku sporu między osobami bliskimi o udostępnienie dokumentacji medycznej, zgodę na udostępnienie wyraża sąd, o którym mowa w art. 628 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, w postępowaniu nieprocesowym na wniosek osoby bliskiej lub osoby wykonującej zawód medyczny. Osoba wykonująca zawód medyczny może wystąpić z wnioskiem do sądu także w przypadku uzasadnionych wątpliwości, czy osoba występująca o udostępnienie dokumentacji lub sprzeciwiająca się jej udostępnieniu jest osobą bliską.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że także w tym przypadku, ustawodawca przewidział możliwość zwrócenia się do sądu przez osobę wykonującą zawód medyczny która miałaby ujawnić informacje objęte tajemnicą nt. zmarłego pacjenta, z wnioskiem o rozstrzygnięcie wątpliwości (które muszą jednak być uzasadnione), czy osoba występująca o udostępnienie dokumentacji lub sprzeciwiająca się jej udostępnieniu, faktycznie jest osobą bliską.

9) Wprowadzenia sądowego trybu wyrażenia zgody na udostępnienie dokumentacji medycznej zmarłego pacjenta (a także określenia zakresu jej udostępnienia) osobie bliskiej, pomimo wyrażenia przez pacjenta sprzeciwu na tę okoliczność za jego życia.

Dodatkowo, ustawodawca wprowadził możliwość wystąpienia do sądu przez osobę bliską, która nie może uzyskać dostępu do dokumentacji medycznej zmarłego pacjenta ze względu na sprzeciw pacjenta za życia. Sąd może wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji medycznej, a także może określić zakres jej udostępnienia, jednak podobnie jak w przypadku wyrażenia przez sąd zgody na

ujawnienie tajemnicy przez osobę wykonującą zawód medyczny, musi to być niezbędne w celu dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia, z tytułu śmierci pacjenta, bądź dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej.

10) Odstąpienia od zasady niejawności rozprawy w postępowaniu karnym, w określonych sytuacjach wymienionych w Kodeksie postępowania karnego, w przypadku przesłuchiwania osób wykonujących zawód medyczny.

Powyższa zmiana, ściśle związana jest z trybem przesłuchiwania przez sądy w postępowaniu karnym m.in. osób wykonujących zawody medyczne, który co do zasady jest niejawnym. Ustawodawca uwzględnił tym samym w art. 181 k.p.k., możliwości przewidziane w art. 40 ust. 3b i 3c u.z.l., a także tożsame rozwiązanie przyjęte w art. 14 ust. 3 oraz 6 i 7 u.z.l., polegające na sądowym wyrażeniu zgody na ujawnienie tajemnicy po śmierci pacjenta, pomimo jego sprzeciwu za życia lub w przypadku sporu osób bliskich. W przypadku wyrażenia przez sąd w postępowaniu cywilnym zgody na ujawnienie tajemnicy w którymś z powyższych trybów, sąd karny może przesłuchiwać osoby wykonujące zawód medyczny (które zwolnione zostały w ten sposób z tajemnicy) na rozprawie jawnej.

Znowelizowany art. 181 § 1 k.p.k. stanowi, że:

W wypadkach przewidzianych w art. 179 i art. 180 sąd przesłuchuje taką osobę na rozprawie z wyłączeniem jawności. Nie dotyczy to wypadku, gdy zwolnienie z tajemnicy nastąpiło na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4, art. 40 ust. 3, art. 40 ust. 3b i 3c ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2018 r. poz. 617, z późn. zm.), art. 14 ust. 2 pkt 3, art. 14 ust. 3 lub art. 14 ust. 3 6 i 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318 i 1524 oraz z 2018 r. późn. poz. zm. 1115 i 1515), w przewidzianym przez te ustawy zakresie i przy braku wskazanego w nich sprzeciwu.

Pełen tekst ustawy zmieniającej, dostępny jest na stronie internetowej Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, pod adresem: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2019/150/1> .

Znowelizowane akty prawne, dostępne są na stronach Internetowego Systemu Aktów Prawnych (w wersji sprzed analizowanej nowelizacji, przy czym należy wybierać teksty ujednolicone, jako najbardziej aktualne), pod następującymi adresami:

- ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry:
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19970280152> ;
- ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta:
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20090520417> ;
- Kodeks postępowania karnego:
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19970890555> .

Zmiana rozporządzenia w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia

W dniu 6 lutego 2019 r. ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2019 r. poz. 226) – zwane dalej *rozporządzeniem zmieniającym*. Powyższy akt prawny zmodyfikował treść rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2017 r. poz. 1217 ze zm.) – zwanego dalej *rozporządzeniem zmienianym*.

Nowelizacją dodana została kolejna (16) dziedzina mająca zastosowanie w ochronie zdrowia, w której może być uzyskany tytuł specjalisty – w postaci „**psychoterapii dzieci i młodzieży**”.

Powyższą dziedzinę specjalizacji można uzyskać poprzez przystąpienie do właściwego szkolenia specjalizacyjnego, posiadając tytuł zawodowy magistra (lub równorzędny) na kierunku studiów w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji, pielęgniarstwa, lekarskim.

Ponadto, rozporządzenia zmieniające wprowadziło nowe oznaczenie kodowe tytułów specjalisty w wybranych dziedzinach ochrony zdrowia (załącznik nr 1 do rozporządzenia zmienianego).

Zmiany wynikające z rozporządzenia nowelizującego, weszły w życie w dniu 7 lutego 2019 r. (z dniem następującym po dniu ogłoszenia).

Pełen tekst rozporządzenia zmieniającego, dostępny jest na stronie internetowej Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, pod adresem: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2019/226/1> .

Znowelizowany akt prawny, dostępny jest na stronie Internetowego Systemu Aktów Prawnych (w wersji sprzed analizowanej nowelizacji), pod adresem: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001217> .

2. Zmiany w zarządzeniach Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia:

Brak zmian w zarządzeniach.

2. NOWE AKTY PRAWNE:

1) Nowe akty prawa powszechnie obowiązującego:

Brak nowych aktów prawa powszechnie obowiązującego.

2) Nowe zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia:

Brak nowych zarządzeń.

3. TERMINARZ LEKARZA:

Poniższe zestawienie przedstawia najistotniejsze – w ocenie sporządzającego – obowiązki lekarza, o których należy pamiętać w okresie **od 8 lutego 2019 roku do 8 marca 2019 roku**, z zastrzeżeniem, iż obowiązki te należy w każdym przypadku interpretować indywidualnie, w zależności od sposobu i zakresu wykonywania prowadzonej działalności.

Data	Obowiązki lekarza	Podstawa prawna
<p>do dnia 10.02.2019 r.</p> <p>* termin ustawowy przypada na dzień wolny od pracy, wobec czego ulega on przesunięciu na najbliższy dzień roboczy, tj. <u>11.02.2019 r.</u></p>	<p>wpłata należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, FP, FGŚP oraz przesłanie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA, imiennych raportów miesięcznych ZUS RCA, ZUS RZA przez osoby fizyczne, które opłacają składki wyłącznie za siebie</p> <p>Co do zasady płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową (ZUS DRA), imienne raporty miesięczne (ZUS RCA, ZUS RZA) oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.</p> <p>Płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.</p> <p>Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, opłacające składki wyłącznie za siebie lub osoby z nimi współpracujące, są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej lub imiennym raporcie miesięcznym zadeklarowały do podstawy wymiaru składek:</p> <ol style="list-style-type: none">1) na ubezpieczenia społeczne – kwotę w wysokości najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność, obowiązującej je i osoby z nimi współpracujące;2) na ubezpieczenie zdrowotne – kwotę w wysokości najniższej podstawy wymiaru określonej w art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązującej je i osoby z nimi współpracujące, i nie nastąpiła żadna zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego. <p>Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, opłacające wyłącznie składki na ubezpieczenie zdrowotne za siebie lub osoby z nimi współpracujące, są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej lub</p>	<p>art. 47 ust. 1 pkt 1, ust. 2-2c, ust. 4-4c ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych</p>

	imiennych raportów miesięcznych za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej lub imiennym raporcie miesięcznym zadeklarowały do podstawy wymiaru składek kwotę w wysokości najniższej podstawy wymiaru określonej w art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązującej je i/lub osoby z nimi współpracujące.	
do dnia 15.02.2019 r.	wpłata należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, FP, FGŚP oraz przesłanie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA, imiennych raportów miesięcznych ZUS RCA, ZUS RZA składanych przez płatników niebędących jednostkami budżetowymi ani osobami fizycznymi opłacającymi składkę wyłącznie za siebie Płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową (ZUS DRA), imienne raporty miesięczne (ZUS RCA, ZUS RZA) oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca – dla płatników niebędących jednostkami budżetowymi i samorządowymi zakładów budżetowych ani osobami fizycznymi opłacającymi składkę wyłącznie za siebie.	art. 47 ust. 1 pkt 3, ust. 4–4c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
	zaliczka na podatek od nieruchomości (dot. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej) Osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej są obowiązane wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości - bez wezwania - na rachunek właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15. każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia.	art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych
	termin wystawienia faktur za styczeń Co do zasady, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, fakturę wystawia się nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę. Termin ten dotyczy również zaliczek – co do zasady, fakturę wystawia się nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymano zaliczkę.	art. 106i ustawy z dnia 11 marca 1994 r. o podatku od towarów i usług

<p>do dnia 20.02.2019 r.</p>	<p>zaliczka na podatek dochodowy od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło za styczeń</p> <p>Zakłady pracy (a zatem także i lekarze będący pracodawcą) są obowiązane przekazać kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika wykonuje swoje zadania, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby. Jeżeli między kwotą potrąconego podatku a kwotą wpłaconego podatku występuje różnica, należy ją wyjaśnić w rocznej deklaracji</p>	<p>art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych</p>
	<p>zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej oraz z umów najmu i dzierżawy w styczniu</p> <p>Podatnicy osiągający dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z najmu lub dzierżawy są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy. Zaliczki miesięczne wpłaca się w terminie do 20 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczki kwartalne podatnicy wpłacają w terminie do 20 dnia każdego miesiąca następującego po kwartale, za który wpłacana jest zaliczka. Zaliczkę za ostatni miesiąc lub ostatni kwartał roku podatkowego podatnik wpłaca w terminie do 20 stycznia następnego roku podatkowego, chyba że przed upływem terminu do jej wpłaty złoży zeznanie i dokona zapłaty podatku.</p>	<p>art. 44 ust. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych</p>
	<p>zaliczka na podatek dochodowy od dochodów zagranicznych oraz innych dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatnika w styczniu</p> <p>Podatnicy uzyskujący dochody bez pośrednictwa płatników ze stosunku pracy z zagranicy, z emerytury i renty zagranicznej oraz z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4 i 6-9 u.p.d.o.f. są obowiązani w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód był uzyskany, a za grudzień – w terminie złożenia zeznania podatkowego, wpłacać zaliczki miesięczne, stosując do uzyskanego dochodu</p>	<p>art. 44 ust. 3a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych</p>

	<p>najniższą stawkę podatkową określoną w skali podatkowej.</p>	
	<p>ryczałty ustawowe w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych za styczeń</p> <p>Co do zasady, osoby fizyczne będące przedsiębiorcami (które wykonują działalność osobiście – np. na podstawie umowy zlecenia bądź kontraktu menadżerskiego), osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej przekazują kwoty pobranych zaliczek na podatek oraz kwoty zryczałtowanego podatku w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki (podatek) - na rachunek urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika wykonuje swoje zadania, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby.</p>	<p>art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych</p>
	<p>zaliczka na podatek dochodowy od osób prawnych za styczeń</p> <p>Osoby prawne, co do zasady, są obowiązane wpłacać na rachunek urzędu skarbowego zaliczki miesięczne w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku podatkowego a sumą zaliczek należnych za poprzednie miesiące.</p> <p>Zaliczki miesięczne podatnik wpłaca w terminie do 20 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za ostatni miesiąc roku podatkowego podatnik wpłaca w terminie do 20 dnia pierwszego miesiąca następnego roku podatkowego, chyba że przed upływem terminu do jej wpłaty złoży zeznanie i dokona zapłaty podatku.</p> <p>Podatnicy mogą nie wpłacać zaliczki, jeżeli podatek należny od dochodu osiągniętego od początku roku pomniejszony o sumę zaliczek wpłaconych od początku roku nie przekracza 1000 zł. Jeżeli podatek należny od dochodu osiągniętego od początku roku pomniejszony o sumę zaliczek wpłaconych od początku roku przekracza 1000 zł, wpłacie podlega różnica pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek wpłaconych od początku roku.</p>	

	<p>zaliczka na zryczałtowany podatek od przychodów osiągniętych z tytułu najmu prywatnego</p> <p>Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych wynosi 8,5% od przychodów postaci pieniędzy i wartości pieniężnych oraz wartości otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze do kwoty 100 000 zł, a od nadwyżki ponad tę kwotę ryczałt od przychodów ewidencjonowanych wynosi 12,5% przychodów.</p>	<p>art. 12 ust. 1 pkt 3) lit. a) ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne</p>
	<p>zryczałtowany podatek dochodowy od przychodów osób fizycznych za styczeń</p> <p>Podatnicy opodatkowani ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, którzy wybrali miesięczny sposób opłacania ryczałtu są obowiązani za każdy miesiąc obliczać ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i wpłacać go na rachunek urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 następnego miesiąca, a za miesiąc grudzień - w terminie złożenia zeznania (a więc do dnia 31 stycznia roku następnego).</p> <p>Podatnicy mogą obliczać ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i wpłacać go na rachunek urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po upływie kwartału, za który ryczałt ma być opłacony, a za ostatni kwartał roku podatkowego - w terminie złożenia zeznania, gdy otrzymane przychody z działalności prowadzonej samodzielnie albo przychody spółki - w roku poprzedzającym rok podatkowy - nie przekroczyły kwoty stanowiącej równowartość 25 000 euro (zgodnie art. 21 ust. 1b ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne).</p>	<p>art. 21 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne</p>
<p>do dnia 25.02.2019 r.</p>	<p>deklaracje VAT (VAT-7, VAT-7K, VAT 8)</p> <p>Podatnicy prowadzący działalność gospodarczą, jeżeli są podatnikami VAT czynnymi, są obowiązani składać w urzędzie skarbowym deklaracje podatkowe za okresy rozliczeniowe (miesięczne lub kwartalne) w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym okresie. Są oni zobowiązani do składania dla okresów:</p> <p>1) miesięcznych – deklaracji VAT-7;</p>	<p>art. 99 ust. 1-3a i 8, art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług</p> <p>- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie wzorów deklaracji</p>

	<p>2) kwartalnych – deklaracji VAT-7K – w przypadku małych podatników, którzy wybrali metodę kasową oraz pozostałych małych podatników, którzy złożyli oświadczenie, o którym mowa w art. 99 ust. 3 u.p.t.u.</p> <p>Podatnicy niebędący podatnikami VAT czynnymi (i w związku z tym nieskładający deklaracji VAT-7, VAT-7K), u których wartość wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów przekroczyła kwotę 50.000 zł, lub którzy wybrali opodatkowanie wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów przez złożenie naczelnikowi urzędu skarbowego pisemnego oświadczenia o takim wyborze składają do urzędu skarbowego deklaracje VAT-8 za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu.</p>	<p>dla podatku od towarów i usług</p>
	<p>przesłanie JPK_VAT za styczeń (Jednolity Plik Kontrolny VAT)</p> <p>Osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, jeżeli są podatnikami VAT czynnymi, prowadzące księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, są obowiązane, bez wezwania organu podatkowego, do przekazywania, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o prowadzonej ewidencji VAT (JPK_VAT), za okresy miesięczne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu, wskazując miesiąc, którego ta informacja dotyczy.</p>	<p>art. 82 § 1b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa</p>
	<p>informacja podsumowująca VAT-UE za styczeń</p> <p>Informację podsumowującą na formularzu VAT-UE składają wszyscy zarejestrowani do celów VAT UE podatnicy VAT czynni, u których występuje wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów lub wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, bez względu na wysokość obrotów uzyskanych z tego tytułu. Informacje podsumowujące składa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu dokonania czynności skutkujących obowiązkiem złożenia informacji.</p>	<p>art. 100 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług</p>
<p>do dnia 28.02.2019 r.</p>	<p>złożenie wniosku Wn-U-G przez rencistów prowadzących działalność gospodarczą</p> <p>Osoba niepełnosprawna wykonująca działalność gospodarczą, któremu przysługuje refundacja składek na ubezpieczenia społeczne ze środków PFRON składa</p>	<p>art. 25c ust. 1 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz</p>

	<p>wniosek o wypłatę refundacji składek za dany miesiąc, w terminie do ostatniego dnia miesiąca, w którym upłynął termin do opłacenia składek na ubezpieczenia za dany miesiąc.</p>	<p>zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</p>
	<p>wystawienie zaświadczenia przez płatnika składek zatrudniającego emerytów/rencistów o wysokości osiągniętych przez nich przychodów za 2018 rok</p> <p>Emeryt i rencista zawiadamia organ rentowy do końca lutego każdego roku o łącznej kwocie dochodu osiągniętego w ubiegłym roku kalendarzowym. W przypadku emeryta pozostającego w stosunku pracy zaświadczenie do organów rentowych ma obowiązek sporządzić i przesłać również pracodawca. Zakład pracy zawiadamia organ rentowy do końca lutego każdego roku o łącznej kwocie dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w ubiegłym roku kalendarzowym.</p>	<p>- art. 127 ust. 1-2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych</p> <p>- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury lub renty</p>
	<p>przekazanie przez płatnika informacji rocznej dla osoby ubezpieczonej z wyszczególnieniem składek za poszczególne miesiące za rok ubiegły</p> <p>Informacje zawarte w imiennych raportach miesięcznych płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego w formie dokumentu elektronicznego, w celu ich weryfikacji.</p>	<p>art. 49 ust. 8-9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych</p>
	<p>termin przekazania deklaracji PIT-8C rozliczanemu podatnikowi</p> <p>Od 2019 r. wszystkie informacje o wypłaconych w 2018 r. dochodach należy przesłać do urzędu skarbowego wyłącznie elektronicznie, na właściwych wzorach formularzy (PIT-8C, PIT-11, PIT-R) do dnia 31 stycznia 2019 r.</p> <p>PIT-8C przekazać należy do organu podatkowego oraz doręczyć rozliczanemu podatnikowi, na rzecz którego wypłaty dokonywano. PIT-8C przekazuje się do końca stycznia do urzędu skarbowego, a do końca lutego roku następującego po rozliczanym roku podatkowym - podatnikowi, który na podstawie danych sporządzi własną deklarację podatkową.</p> <p>PIT-8C stanowi informację o przychodach z innych źródeł oraz niektórych dochodach z kapitałów pieniężnych.</p>	<p>art. 42g ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych</p>

<p>do dnia 7.03.2019 r.</p>	<p>wpłata zryczałtowanego podatku od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych oraz sporządzenie CIT-7 za luty</p> <p>Płatnicy przekazują kwoty podatku w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano podatek.</p> <p>Co do zasady, płatnicy są nadto obowiązani przesłać podatnikom:</p> <p>1) mającym siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - informację o wysokości pobranego podatku w terminie przekazania kwoty pobranego podatku,</p> <p>2) niemającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu oraz urzędowi skarbowemu - informację o dokonanych wypłatach i pobranym podatku - w terminie do końca trzeciego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym dokonano wypłat.</p>	<p>art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych</p>
--	---	---

Zatwierdzono przez adwokata Michała Górskiego.

Serwis przygotowywany jest przez:

Kancelarię Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisło & Topolewski S.K.A., ul. Fabryczna 9,
61-524 Poznań
www.sowislo.com.pl

Pytania dotyczące zamieszczonych w Serwisie informacji można kierować na adres prawnik@wil.org.pl, wpisując w temacie wiadomości „e-informator”.